Total No. of Questions :3] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : BFVA-01

स्नातकपरीक्षाः—२०१६

बि.ए. – विद्वन्मध्यमा - प्रथमवर्षः

शास्त्रम्—अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः - २, पत्रिका -३

विषयः - वेदान्तसारः

दिनाङ्कः - 03-04-2016] [**गरिष्ठाङ्कः** - १००

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 100

I. उत्तरं लिखत **10 x 01=10**

१. वेदान्तो नाम कः ?

२. काम्यं कर्म नाम किम् ?

३. शमस्यार्थं लिखत ।

४. वेदान्तस्य प्रयोजनं किम् ?

५. को नाम अध्यारोपः ?

६. अपवादो नाम कः ?

७. अज्ञानस्य शक्तिद्वयं किम् ?

८. कर्मेन्द्रियाणि कानि ?

९. उद्भिज्जानि कानि ?

१०. श्रवणं नाम किम् ?

II. विस्तरेण उत्तरं लिखत (अष्टानामेव) **08x 05=40**

१. मङ्गलश्लोकद्वयं लिखित्वा अर्थमुपपादयत ।

२. वेदान्तस्य अनुबन्धचतुष्टयं लिखत ।

३. पञ्चीकरणप्रक्रियां प्रतिपादयत ।

४. षड्विधतात्पर्यनिर्णायकलिङ्गानि उपपादयत ।

५. समाधेः विघ्नाः के ? निरूपयत ।

६. समाधिद्वयं विवृणुत ।

–अनुवर्तते

७. अज्ञानस्य शक्तिद्वयं विवृणुत ।

८. यमाद्यष्टौ अङ्गानि निरूपयत ।

९. वेदान्तदर्शनमधिकृत्य प्रबन्धमेकं लिखत ।

१०. 'घनच्छन्नदृष्टिः.....'तथा 'तस्मै स विद्वान्....' इति श्लोकद्वयं पूरयत ।

III. आविस्तरमुत्तरं लिखत(पञ्चानामेव) **05x 10=50**

१. अधिकारिलक्षणं लिखत ।

२. अज्ञानस्वरूपं निरूपयत ।

३. जीवस्वरूपवर्णनमितरमतानुसारं विधाय पूर्वपक्षं निराकृत्य सिद्धान्तमुपपादयत ।

४. तत्त्वमसि वाक्यार्थं निरूपयत ।

५. वेदान्तसारग्रन्थानुसारं सृष्टिक्रमं निरूपयत ।

६. अनुभववाक्यार्थं वर्णयत ।

७. जीवन्मुक्तस्य लक्षणं प्रतिपादयत ।

८. वेदान्तसारग्रन्थमधिकृत्य प्रबन्धमेकं लिखत ।

—०—

Total No. of Questions :4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : BFVA-02

स्नातकपरीक्षाः—२०१६

बि.ए. – विद्वन्मध्यमा - प्रथमवर्षः

शास्त्रम्—अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः - २, पत्रिका -४

विषयः - उपनिषद्भाष्यम्

दिनाङ्कः - 05-04-2016] [**गरिष्ठाङ्कः - १००**

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 100

I. अष्टानाम् उत्तरं लिखत **08 x05=40**

१. 'विद्ययाऽमृतमश्नुते कः ? उपपदायत ।

२. विदिताविदिताभ्यां ब्रह्मेति प्रतिपादयत ।

३. उपनिषच्छब्दार्थं निरूपयत ।

४. नचिकेतसा प्रार्थितानि वराणि कानि ? लिखत ।

५. तत्त्वभावः कथं प्रसीदति ? विशदयत ।

६. 'अत्र ब्रह्म समुश्नुते' कथम् ? विवृणुत ।

७. आत्मनः षड्भावविक्रियां समन्त्रं निराकुरुत ।

८. प्रश्नोपनिषद्युक्तदिशा जगत्सृष्टिं निरूपयत ।

९. ओङ्कारोपासनं स्पष्टयत ।

१०. दक्षिणायनोत्तरायणमार्गौ विवेचयत ।

II. एकवाक्येन उत्तरं लिखत **10x 01=10**

१. शतं समाः जिजीविषेत् किं कुर्वन् ?

२. आत्महनो जनाः के ?

३. अमृतमश्नुते कया ?

४. केनोपनिषत् कस्य वेदस्य ?

५. मन्दः किं वृणीते ?

६. हर्षशोकौ जहाति कः ?

–अनुवर्तते

७. भोक्तेत्याहुर्मनीषिणः कम् ?

८. मत्वा धीरो न शोचति किम् ?

९. पञ्च वायवः के ?

१०. ओङ्कारे कति मात्राः सन्ति ?

III. चतुर्णामेव उत्तरं लिखत **04x 10=40**

१. उपासकानां प्रार्थना कीदृशी ? प्रतिपादयत ।

२. केनोपनिषद्युक्तदिशा निरूपाधिकं ब्रह्म निरूपयत ।

३. 'विद्यया विन्दतेऽमृतम्' कथम् ? विलिखत ।

४. श्रेयः प्रेयो मार्गौ कौ ? उपपादयत ।

५. शरीररूपकरथकल्पनां वर्णयत ।

६. संसारवृक्षं वर्णयत ।

७. 'सा काष्ठा सा परागतिः' का ? स्पष्टयत ।

८. प्रश्नोपनिषदुक्तदिशा स्वप्नावस्थां उपपादयत ।

IV. रिक्तस्थानानि पूरयत **05x02=10**

१. ईशावास्यमिदं सर्वं................कस्यस्विद्धनम् ।।

२. केनेषितं पतति....................क उ देवो युनक्ति ।।

३. यस्य ब्रह्म च ....यत्र सः ।।

४. यस्मिन्सर्वाणि......................एकत्वमनुपश्यतः ।।

५. उत्तिष्ठत जाग्रत..................कवयो वदन्ति ।।

—०—

Total No. of Questions :4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : BSVA-01

स्नातकपरीक्षाः–२०१६

बि.ए. – विद्वन्मध्यमा - द्वितीयवर्षः

शास्त्रम्–अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः - २, पत्रिका -३

विषयः - वेदान्तपरिभाषा

दिनाङ्कः - 03-04-2016] [**गरिष्ठाङ्कः - १००**

समयः- 02.30 P.M. to 05.30 P.M.] [Max. Marks : 100

I. एकवाक्येन उत्तरं लिखत **10 x01=10**

१. वेदान्तपरिभाषायाः कर्ता कः ?

२. परमपुरुषार्थः कः ?

३. प्रमाणं नाम किम् ?

४. किं प्रमाणचैतन्यम् ?

५. वृत्तिः कतिविधा ?

६. ईश्वरसाक्षी कः ?

७. पञ्च ज्ञानेन्द्रियाणि कानि ?

८. अनुमितिः का ?

९. वेदान्तशास्त्रे अनुमानं कतिविधम् ?

१०. उपमानं किम् ?

II. उत्तरं लिखत **05x 02=10**

१. यदविद्याविलासेन...........(पूरयत)

२. अनित्याः पुरुषार्थाः के ? किं प्रमाणम् ?

३. स्मृतिसाधारणं, स्मृतिव्यावृत्तं च प्रमालक्षणं किम् ?

४. देहात्मप्रत्ययो............(पूरयत)

५. द्विविधं प्रत्यक्षत्वप्रयोजकं किम् ?

III. विवरणात्मकमुत्तरं लिखत (अष्टानामेव) **08x05=40**

१. मनसः इन्द्रियत्वमस्ति न वेति यथाग्रन्थं विशदयत ।

२. सदलकृत्यं ज्ञानगतप्रत्यक्षत्वं विवृणुत ।

–अनुवर्तते

३. विषयगतप्रत्यक्षत्वप्रयोजकं सिद्धान्ते किमिति प्रतिपादयत ।

४. इन्द्रियजन्यत्वस्य प्रत्यक्षत्वे कारणमस्ति वेति विमृशत ।

५. अखण्डार्थत्वं कीदृशमिति निरूपयत ।

६. मायायाः एकत्वं वा अनेकत्वं वेति सप्रमाणं निरूपयत ।

७. ज्ञानस्य प्रत्यासत्तित्वं निरस्यत ।

८. परिणाम-विवर्तस्वरूपं सदृष्टान्तं विवृणुत ।

९. 'अहं गजः' इति प्रतीत्यापादनं निरस्यत ।

१०. अनुमितिस्वरूपं विवेचयत ।

IV. प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत (चतुर्णामेव) **04x10=40**

१. मनसः अनिन्द्रियत्वे 'मनः षष्ठानीन्द्रियाणि' इति कथमुपपद्यते ? विमृशत ।

२. जातित्वं निरस्यत।

३. 'विसंवादिप्रवृत्त्या भ्रान्तिज्ञानसिद्धावपि'. स्पष्टयत ।

४. व्याप्तिलक्षणं सदलकृत्यं परिष्कुरुत।

५. मिथ्यात्वानुमानं प्रदर्श्य दृष्टान्तासिद्धिं परिहरत ।

६. उपमानस्य प्रमाणान्तरत्वं चिन्तयत ।

७. अनुमानस्य त्रैविध्यं प्रतिपादयत ।

८. 'त्रय एवावयवाः' इति प्रतिपादयत ।

—०—

Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MR-35

स्नातकपरीक्षाः–२०१६

बि.ए. – विद्वन्मध्यमा - तृतीयवर्षः

शास्त्रम्–अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः - १, पत्रिका -१

विषयः - उपनिषद्भाष्यम्

(ऐतरेयम्, छान्दोग्यम्, बृहदारण्यकं च)

दिनाङ्कः - 29 -03-2016] [**गरिष्ठाङ्कः - १००**

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 100

I. उत्तरं लिखत **10 x01=10**

१. जनकस्य यागे कुतः ब्राह्मणाः समवेताः आसन् ?

२. जनकस्य यागे कः होता ?

३. केन अयं लोकः परश्च लोकः सर्वाणि भूतानि संदृब्धानि ?

४. बृहदारण्यकं कस्य वेदस्य उपनिषत् ?

५. पुरुषस्य कति कलाः ?

६. विज्ञानमानन्दं..................परायणम् । मन्त्रं पूरयत ।

७. श्वेतकेतुः कीदृशः एयाय ?

८. छान्दोग्यं कस्य वेदस्य उपनिषत् ?

९ स एतमेव........नान्दनम् । मन्त्रं पूरयत ।

१०. ऐतरेयगतं महावाक्यं किम् ?

II. विस्तरेण उत्तरं लिखत (यथारुचि अष्टौ) **08x 05=40**

१. म्रियमाणस्य पुरुषस्य वागादीनि करणानि कुत्र लीयन्ते ? तदा पुरुषः क्व भवति ?

२. अन्तर्यामिब्राह्मणं प्रतिपादयत।

३. देवतानां सङ्कोचविस्तरौ प्रतिपदायत ।

४. मोक्षे अनुभूयमानः आनन्दः किं रूपः ? वर्णयत ।

५. 'अन्नमयं मनःआपोमयः प्राणः तेजोमयी वाक्' इति उपपदायत ।

६. 'जीवापेतं वाव किलेदं म्रियते न जीवो म्रियते' उपपादयत ।

–अनुवर्तते

७. 'तस्य तावदेव चिरं ' इत्यादि मोक्षोपदेशम् उपपादयत ।

८. तस्करदृष्टान्तसहितं विद्वदविदुषोः वागदीनां लयक्रमं प्रतिपादयत ।

९. ऐतरेयानुसारं 'इन्द्रियाधिष्ठात्रीनां देवतानाम् उत्पत्तिः,
तथा इन्द्रियरूपेण देहे प्रवेशः' इत्युभयं निरूपयत ।

१०. जन्मत्रयं ऐतरेयानुसारं निरूपयत ।

III. आविस्तरम् उत्तरं लिखत (यथारुचि पञ्च) **05x10=50**

१. विद्यासहितेन कर्मणा मोक्षः इति इमं पक्षमुपपाद्य निराकुरुत ।

२. उशस्तकहोलयोः प्रश्नयोः भेदः उत अभेदः इति विमृशत ।

३. आकाशस्य आश्रयभूतम् अक्षरं सविस्तरं वर्णयत ।

४. असतः सदुत्पत्तिं वारयित्वा सतः सदुत्पत्तिमुपपादयत ।

५. तेजोबन्नानां सृष्टिः त्रिविधं शरीरं, जीवरूपेण प्रवेशः त्रिवृत्करणं च वर्णयत ।

६. तत्त्वमसि वाक्यार्थमुपपादयत ।

७. ऐतरेयोपनिषदः प्रथमाध्यायस्य उपोद्घातभाष्यसारं लिखत ।

८. एषणत्रयत्यागपूर्वकं सन्न्यासः, बाल्य-पाण्डित्य-मौनानां विवरणं कुरुत ।

—०—

Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MR-36

स्नातकपरीक्षाः–२०१६

बि.ए. – विद्वन्मध्यमा - तृतीयवर्षः

शास्त्रम्–अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः - १, पत्रिका -२

विषयः - गीताभाष्यम्

दिनाङ्कः - 31-03-2016] [**गरिष्ठाङ्कः - १००**

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 100

I. उत्तरं लिखत **10 x01=10**

१. 'अहं वैश्वानरो ....' श्लोकं पूरयत ।

२. यत्र योगेश्वरः कृष्णः.........श्लोकं पूरयत ।

३. तृतीयषट्कस्य प्रधानप्रतिपाद्यविषयः कः ?

४. 'क्षेत्रज्ञः' इति शब्दस्य अर्थः कः ?

५. सप्तदशतमस्य अध्यायस्य नाम किम् ?

६. 'श्रद्धा' इति गीतायां प्रयुक्तस्य पदस्य भाष्यानुसारम् अर्थं लिखत ।

७. भगवतः उपदेशात्मकस्य गीताप्रबन्धस्य चरमश्लोकः कः ?

८. त्रिगुणाः के ?

९. सत्वात् सञ्जायते............?

१०. ब्रह्मणः त्रिविधः निर्देशः कः ?

II. यथारुचि अष्टौ प्रश्नाः समाधेयाः **08x 05=40**

१. 'अनादिमत् परं ब्रह्म' इति पादे पूर्वपादानुसारं पदविभागं दर्शयित्वा सिद्धान्तं प्रतिपादयत ।

२. 'ऊर्ध्वमूलमधःशाखम्' इतीमं श्लोकं व्याख्यात ।

३. कार्याकार्यविभागे शास्त्रमेव प्रमाणमिति निरूपयत ।

४. आहारे त्रैविध्यं प्रदर्शयत ।

५. यज्ञे त्रैविध्यं निरूपयत।

६. त्रिविधं तपः निरूपयत ।

–अनुवर्तते

७. सर्वकर्मणां पञ्चकारणानि विस्तरेण निरूपयत ।

८. त्रिप्रकारान् कर्तॄन् निरूपयत ।

९. सुखे त्रैविध्यं प्रदर्शयत ।

१०. अमानित्वमित्यादि ज्ञानशब्देन प्रोक्तानि ज्ञानसाधनानि निरूपयत ।

III. यथारुचि पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः **05x10=50**

१. 'क्षेत्रज्ञं चापि मां विद्धि' इतीमं श्लोकपादमवलम्ब्य वाक्यार्थं निरूपयत ।

२. चतुर्दशाध्यायानुसारं त्रयाणां गुणानां स्वरूपं कार्यं च निरूपयत ।

३. षोडशाध्यायानुसारं आसुरसम्पदः सविस्तरं निरूपयत ।

४. श्रद्धात्रैविध्यं प्रदर्शयत ।

५. 'सहजं कर्म कौन्तेय' इत्यस्मिन् श्लोकभाष्ये निरूपितक्रमेण कर्मत्यागं प्रतिपादयत ।

६. अस्मिन् गीताशास्त्रे निःश्रेयसाधिगमसाधनं किं ज्ञानम् ? उत कर्म आहोस्वित् उभयमिति निरूपयत ।

७. ब्राह्मणादीनां वर्णान्तर्गतानां कर्तव्यानि निरूपयत ।

८. गीताशास्त्रस्य तृतीयं षट्कमवलम्ब्य प्रबन्धमेकमारचयत ।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MR-37

स्नातकपरीक्षाः–२०१६

बि.ए. – विद्वन्मध्यमा - तृतीयवर्षः

शास्त्रम्–अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः - १, पत्रिका - ३

विषयः - वेदान्तपरिभाषा-२

दिनाङ्कः - 02-04-2016] [**गरिष्ठाङ्कः - १००**

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 100

I. अष्टानामेव उत्तरं लिखत **08x05=40**

१. वाक्यलक्षणं विलिख्य लक्ष्ये सङ्गमयत ।

२. शक्यपदार्थं निरूपयत ।

३. लक्षणात्रैविध्यं प्रतिपादयत ।

४. अर्थापत्तिलक्षणं विलिख्य लक्ष्ये संयोजयत ।

५. अनुपलब्धिप्रमाणं उपपादयत ।

६. ब्रह्मणः लक्षणं सोदाहरणं विशदयत ।

७. पञ्चीकरणप्रकारं विलिखत ।

८. सगुणोपासनं विवृणुत ।

९. अविद्या एका, उत नाना ? विमृशत ।

१०. ज्ञानसाधनानि कानि ? तानि विवृणुत ।

II. एकवाक्येन उत्तरं लिखत **10x 01=10**

१. वेदान्तपरिभाषाग्रन्थकारः कः ?

२. षट्प्रमाणानि कानि ?

३. आत्मवित् किं तरति ?

४. वाक्यजन्यज्ञाने चत्वारि कारणानि कानि ?

५. द्विविधः पदार्थः कः ?

६. प्रमाणानां प्रामाण्यं कथमुत्पद्यते ?

–अनुवर्तते

७. ब्रह्मणः स्वरूपलक्षणबोधिका श्रुतिः का ?

८. किं नाम कर्तृत्वम् ?

९. नित्यः प्रलयः कः ?

१०. किं नाम समाधानम् ?

III. चतुर्णामेव उत्तरं लिखत 04x10=40

१. तात्पर्यज्ञानं सम्यक् निरूपयत ।

२. गवादिपदानां जातौ शक्तिः उत व्यक्तौ ? प्रतिपादयत ।

३. वेदस्य प्रामाण्यं प्रतिपादयत ।

४. अभावस्य चातुर्विध्यं उपपादयत ।

५. जगतः जन्मक्रमं निरूपयत ।

६. प्रलयस्य चातुर्विध्यं विलिखत ।

७. सृष्टिश्रुतीनां तात्पर्यं कुत्र इति स्पष्टयत ।

८. प्रयोजनं कति विधम् ? विशदयत ।

IV. रिक्तस्थानं पूरयत 05x02=10

१. यदविद्याविलासेन......................सच्चिदानन्तविग्रहम् ।।

२. अस्ति भाति.............ततो द्वयम् ।।

३. स्वार्थबोधे............संहत्य जायते ।।

४. पञ्चप्राण.........................भोगसाधनम् ।।

५. स वै शरीरी ....ब्रह्माग्रे समवर्तत ।।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MR-38

स्नातकपरीक्षाः—२०१६

बि.ए. – विद्वन्मध्यमा - तृतीयवर्षः

शास्त्रम्—अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः - १, पत्रिका - ४

विषयः - पञ्चदशी

दिनाङ्कः - 04-04-2016] [**गरिष्ठाङ्कः - १००**

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 100

I. अष्टानामेव श्लोकानां सान्वयं अर्थं विलख्य व्याख्यात **08x05=40**

१. सत्वशुद्धिविशुद्धिभ्यां मायाविद्ये च ते मते ।
मायाबिम्बो वशीकृत्य तां स्यात् सर्वज्ञ ईश्वरः ।।

२. बुद्धिकर्मेन्द्रियप्राणपञ्चकैर्मनसा धिया ।
शरीरं सप्तदशभिः सूक्ष्मं तल्लिङ्गमुच्यते ।।

३. परापरात्मनोरेवं युक्तया सम्भावितैकता ।
तत्त्वमस्यादिवाक्यैः सा भागत्यागेन लक्ष्यते ।।

४. वृक्षस्य स्वगतो भेदः पत्रपुष्पफलादिभिः ।
वृक्षान्तरात् सजातीयो विजातीयः शिलादितः ।

५. द्वैतावज्ञा सुस्थिता चेदद्वैते धीः स्थिरा भवेत् ।
स्थैर्ये तस्याः पुमानेष जीवन्मुक्त इतीर्यते ।।

६. स्वयं ज्योतिर्भवत्येष पुरोऽस्माद्भासतेऽखिलात् ।
तमेव भान्तमन्वेति तद्भासा भास्यते जगत् ।

७. शक्तिरस्त्यैश्वरी काचित् सर्ववस्तुनियामिका ।
आनन्दमयमारभ्य गूढः सर्वेषु वस्तुषु ।।

८. चैतन्यं यदधिष्ठानं लिङ्गदेहश्च यः पुनः ।
चिच्छाया लिङ्गदेहस्था तत्सङ्घो जीव उच्यते ।।

९. अस्ति ब्रह्मेति चेद् वेद परोक्षज्ञानमेव तत् ।
अहं ब्रह्मेति चेद् वेद साक्षात्कारः स उच्यते ।।

१०. मायां तु प्रकृतिं विद्यान्मायिनं तु महेश्वरम् ।
तस्यावयवभूतैस्तु व्याप्तं सर्वमिदं जगत् ।।

–अनुवर्तते

II. एकवाक्येन उत्तरं लिखत 10x 01=10

१. पञ्चदशीग्रन्थकर्ता कः ?

२. पञ्च कर्मेन्द्रियाणि कानि ?

३. पञ्च कोशाः के ?

४. बाधवर्जितः कः ?

५. 'प्रज्ञानं ब्रह्म' इति महावाक्यं कस्यां उपनिषदि वर्तते ?

६. अन्नेन लिप्तस्य पटस्य का सञ्ज्ञा ?

७. जगत्प्रकृतिः का ?

८. त्रिविधपरिच्छेदाः के ?

९. देहात्मवादी कः ?

१०. शून्यवादी बौद्धः कः ?

III. चतुर्णामेव उत्तरं लिखत 04x10=40

१. प्रकृतिद्वयं निरूपयत ।

२. 'तत्त्वमसि' इति महावाक्यार्थं विलिखत ।

३. अन्तरङ्गसाधनानि कानि ? तानि विवृणुत ।

४. परमात्मनः अवस्थाचतुष्टयं सदृष्टान्तं प्रतिपादयत ।

५. लोकायतिकमतं खण्डयत ।

६. द्वैतस्य मिथ्यात्वं प्रसाधयत ।

७. अविद्यायाः शक्तिद्वयं निरूपयत ।

८. सप्ताङ्गानि कानि ? तानि विशदयत ।

IV. रिक्तस्थानं पूरयत 05x02=10

१. नमः श्रीशङ्करानन्द................कर्मणे ।।

२. द्विधा विधाय....................पञ्च ते ।।

३. ध्यायतो विषयान्.............अभिजायते ।।

४. मन एव मनुष्याणां.................मनः ।।

५. ईश्वरः सर्वभूतानां................मायया ।।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MFVA-01

स्नातकोत्तरपरीक्षाः–२०१६

एम्.ए. – विद्वदुत्तमा - प्रथमवर्षः

शास्त्रम्–अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः - १, पत्रिका - १

विषयः -ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्-१

दिनाङ्कः -28-03-2016] [**गरिष्ठाङ्कः** - ८०

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 80

I. सूत्राणि पूरयत **10x01=10**

१. छन्दोऽभिधानात्............।

२. न वक्तुरात्मोप.............।

३. जीवमुख्य.................।

४. अर्भकौकस्त्वा.............।

५. गुहां प्रविष्टौ...............।

६. शारीरश्च..................।

७. तथा दृष्टि.................।

८. सम्पत्तेरिति...............।

९. धृतेश्च....................।

१०. समाननाम.............।

II. सूत्राणामेतेषां विषयवाक्यं विलिख्य संशयं प्रदर्शयत **05x02=10**

१. अन्तस्तद्धर्मोपदेशात् ।

२. अत एव प्राणः ।

३. सर्वत्र प्रसिद्धोपदेशात् ।

४. ईक्षति कर्मव्यपदेशात् ।

५. कम्पनात् ।

III. विवरणात्मकानि उत्तराणि लिखत (षण्णामेव) **06x 05=30**

१. ब्रह्मणः शास्त्रयोनित्वम् ।

२. वेदान्ताः कुतः न विधिपराः ?

–अनुवर्तते

३. सत्वधर्मेण ज्ञाने साङ्ख्योक्तं प्रधानं सर्वज्ञं न भवति । निराकुरुत ।

४. आनन्दमयशब्देन किमुच्यते ? ब्रह्म आहोस्विदर्थान्तरम् ?

५. 'तद्धर्मोपदेशात्' सूत्रावयवव्याख्यानेन सिद्धान्तं प्रदर्शयत ।

६. कथं पुनः सर्वगतस्य ब्रह्मणः परिणामोपदेशः ? उत्तरं लिखत ।

७. 'चरणाभिधानात्' इत्यनेन किं निर्दिष्टमिति सूत्रावयवव्याख्यानेन प्रदर्शयत ।

८. प्रतर्दनस्य प्रश्नः कः ? इन्द्रस्योत्तरं किम् ? विशदयत ।

९. देवादीनां विद्यास्वधिकारः अस्ति उत नास्तीति विचारयत ।

१०. अक्षरशब्दवाच्यः किं वर्णः ? उत परमेश्वर इति विवेचयत ।

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत **02x15=30**

१. अनुबन्धचतुष्टयप्रदर्शनपुरस्सरं अध्यासलक्षणप्रतिपादनम् ।

२. इतरमतनिरासपूर्वकं सदृष्टान्तं सप्रमाणमध्यासलक्षणम् ।

३. सूत्रार्थवर्णनपूर्वकं किमर्थं ब्रह्म जिज्ञासितव्यमिति प्रदर्शयत ।

४. शास्त्रयोनित्वाधिकरणं साङ्गमारचयत ।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MFVA-02

स्नातकोत्तरपरीक्षाः—२०१६

एम्.ए. – विद्वदुत्तमा - प्रथमवर्षः

शास्त्रम्—अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः - १, पत्रिका - २

विषयः -ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्-२

दिनाङ्कः - 29-03-2016] [**गरिष्ठाङ्कः** - ८०

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 80

I. सूत्राणि पूरयत **10x01=10**

१. आनुमानिकम..................।

२. न सङ्ख्योपसङ्ग्रहा...............।

३. कारणत्वेन चाकाश.............।

४. अन्यार्थं च....................।

५. स्मृत्यनवकाश.................।

६. तर्काप्रति......................।

७. असद्व्यपदे....................।

८. इतरेतर.......................।

९. प्रतिसङ्ख्या....................।

१०. न च पर्याया..................।

II. सङ्क्षेपेण उत्तरं लिखत **05x02=10**

१. शरीरादिषु रथादिरूपककल्पनायाः किं प्रयोजनम् ?

२. 'पञ्च पञ्च जनाः' इत्यत्र पञ्चशब्दद्वयार्थः कः ?

३. 'त्रयाणामेव चैवमुपन्यासः प्रश्नश्च' इत्यत्र त्रयः प्रश्नाः के ?

४. 'वाक्यान्वयात्' इत्यधिकरणस्य विषयः कः ? संशयः कीदृशः ?

५. 'प्रकृतिश्च प्रतिज्ञादृष्टान्तानुरोधात्' इत्यत्र का प्रतिज्ञा ? कश्च दृष्टान्तः ?

III. सावतरणं विवरणात्मकं उत्तरं लिखत (षण्णामेव) **06x 05=30**

१. न विलक्षणत्वादस्य तथात्वं च शब्दात् ।

२. भोक्त्रापत्तेरविभागश्चेत्स्याल्लोकवत् ।

–अनुवर्तते

३. सर्वोपेता च तद्दर्शनात् ।

४. लोकवत्तु लीलाकैवल्यम् ।

५. वैषम्यनैर्घृण्ये न सापेक्षत्वात्तथा हि दर्शयति ।

६. रचनानुपत्तेश्च नानुमनम् ।

७. महद्दीर्घवद्वा ह्रस्वपरिमण्डलाभ्याम् ।

८. नाभाव उपलब्धेः ।

९. जगद्वाचित्वात् ।

१०. एतेन योगः प्रत्युक्तः ।

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत **02x15=30**

१. चमसाधिकरणं साङ्गमारचयत ।

२. 'न तु दृष्टान्ताभावात्' सूत्रमिदं यथाभाष्यं व्याख्यात ।

३. 'उभयथापि कर्मातस्तदभावः' इत्यत्र परमाणुकारणवादं निरूप्य निराकुरुत ।

४. 'तदन्यत्वमारम्भणशब्दादिभ्यः' इत्यारम्भणाधिकरणं साङ्गमारचयत ।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MFVA-03

स्नातकोत्तरपरीक्षाः–२०१६

एम्.ए. – विद्वदुत्तमा - प्रथमवर्षः

शास्त्रम्–अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः -१ , पत्रिका -२

विषयः -सिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः

दिनाङ्कः - 30-03-2016] [**गरिष्ठाङ्काः** - ८०

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 80

I. एकवाक्येन उत्तरं लिखत **10x01=10**

१. प्राचीनैः नानाविधाः सरणयः कस्मिन् विषये दर्शिताः ?

२. वार्तिकवचनानुसारिणां मते श्रवणविधिः किं विधः ?

३. का श्रुतिः ब्रह्मदर्शने मनसः साधनत्वं वक्ति ?

४. पदार्थतत्त्वनिर्णकाराणां मते जगदुपादानं किम् ?

५. विवरणमते अहं ब्रह्म इति सामानाधिकरण्यं कस्मिन्नर्थे ?

६. दृश्यावच्छिन्नचैतन्यस्य कार्यत्वं के वदन्ति ?

७. राजसूनोः: व्याधभावः कदा निवर्तते ?

८. अविद्या स्वावृतप्रकाशप्रकाश्या इत्यत्र कः दृष्टान्तः ?

९. तत्त्वप्रदीपिकारीत्या साक्षी कः ?

१०. कार्यान्वयी व्यावर्तकः कः ?

II. सङ्क्षेपेण उत्तरं लिखत **05x02=10**

१. विवर्तपरिणामयोः भेदं दर्शयत ।

२. मायायाः जगदुपादानत्वं कथं ज्ञायते ?

३. सङ्क्षेपशारीरकानुसारं जीवेश्वरौ विवेचयत ।

४. ब्रह्मणः सर्वज्ञत्वे भारतीतीर्थादिपक्षः कः ?

५. अहमाकारा वृत्तिः ज्ञानमेव इति पक्षस्य आशयः कः ?

III. विवरणात्मकानि उत्तराणि लिखत (षण्णामेव) **06x 05=30**

१. सोदाहरणं विधित्रयं निरूपयत ।

२. मायाशबलं ब्रह्म जगत्कारणमिति मतम् उपस्थापयत ।

–अनुवर्तते

३. चित्रदीपानुसारं चिच्चातुर्विध्यं प्रदर्शयत ।

४. अवच्छेदवादानुसारं जीवस्वरूपं प्रदर्शयत ।

५. मतभेदोपन्यासपूर्वकं ब्रह्मणः सर्वज्ञत्वं साधयत ।

६. आवरणाभिभवपक्षं स्फुटयत ।

७. 'प्रथमाज्ञाननिवर्त्यमेव अज्ञानं स्वरूपावरकम्' इति पक्षम् उपपादयत ।

८. नाटकदीपोक्तस्य साक्षिणः स्वरूपं दर्शयत ।

९. अद्वैतविद्याचार्यमतानुसारं साक्ष्यानन्दस्य अनावृतत्वं साधयत ।

१०. वृत्तिनिर्गमनाभावे ज्ञानाज्ञानयोः विरोधप्रयोजकमेव दुर्निरूपम् इति उपपादयत ।

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत **02x15=30**

१. श्रवणविधेः नियमविधित्वपक्षम् उपपादयत ।

२. ग्रन्थोक्तरीत्या भ्रमस्थले कवितार्किकचक्रवर्तिमतं दर्शयत ।

३. वृत्तिनिर्गमनस्य त्रिविधं प्रयोजनं विवृणुत ।

४. केवलसाक्षिभास्यानाम् अहङ्कारादीन् अनुसन्धानम् उपपादयत ।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MFVA-04

स्नातकोत्तरपरीक्षाः—२०१६

एम्.ए. – विद्वदुत्तमा - प्रथमवर्षः

शास्त्रम्—अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः -१ , पत्रिका -४

विषयः -भामती (चतुस्सूत्री)

दिनाङ्कः - 31-03-2016] [**गरिष्ठाङ्काः - ८०**

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 80

I. एकवाक्येन उत्तरं लिखत **10x01=10**

१. हरेः ज्ञानशक्त्यवतारः कः ?

२. कः बृहत्त्वात् ब्रह्म इति गीयते ?

३. अवभासपदस्य का व्युत्पत्तिः ?

४. मिथुनीकृत्य इति च्विप्रत्ययप्रयोगः किं ज्ञापयति ?

५. मीमांसाशब्दस्य अर्थः कः ?

६. जन्मादि इति नपुंसकप्रयोगः किमर्थं कृतः ?

७. अथशब्दस्य कः अर्थः वाक्यार्थे न समन्वेति ?

८. प्रथमवर्णके शास्त्रयोनिशब्दस्य कः अर्थः ?

९. आचार्यदेशीयमते शास्त्रेण ब्रह्म कथं समर्थ्यते ?

१०. कार्यार्थे पदानां शक्तिग्रहं के मन्यन्ते ?

II. सङ्क्षेपेण उत्तरं लिखत **05x02=10**

१. आत्मनः अहम्प्रत्ययविषयत्वं न तात्त्विकम्, कुतः ?

२. अन्यत्र अन्यधर्माध्यास इति वदतां कः आशयः ?

३. जिज्ञासासूत्रस्थस्य अतश्शब्दस्य शङ्कानिवर्तकत्वं कथम् ?

४. शास्त्रस्य कथम् अनेकविद्यास्थानोपबृंहितत्वम् ?

५. पूरयत- 'साक्षाद्यद्यपि कुर्वन्ति.............पदार्थप्रतिपादनम्'

III. विवरणात्मकानि उत्तराणि लिखत (षण्णामेव) **06x 05=30**

१. अध्यासलक्षणं भामतीरीत्या विवृणुत ।

२. आत्मनः स्वप्रकाशत्वं साधयत ।

–अनुवर्तते

३. साधनचतुष्टयस्य स्वरूपं विशदयत ।

४. अत्मज्ञानोत्पत्तौ कर्मणां साधनत्वं कथमिति विचारयत ।

५. ब्रह्मजिज्ञासाशब्दस्य अर्थं वर्णयत ।

६. जन्माद्यधिकरणस्य सारं लिखत ।

७. ब्रह्मणः वेदकारणत्वं साधयत ।

८. ब्रह्मणः परिनिष्ठितवस्तुरूपत्वेऽपि प्रमाणान्तराविषयत्वं साधयत ।

९. 'कार्यबोधे यथा चेष्टा' इति श्लोकं विलिख्य व्याख्यात ।

१०. निषेधवाक्यानाम् अर्थं वर्णयत ।

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत **02x15=30**

१. ब्रह्मणः सन्दिग्धत्वम्, तज्ज्ञानस्य सप्रयोजनत्वं च उपपादयत ।

२. अख्यातिवादम् अनूद्य निराकुरुत ।

३. अथशब्दार्थं विचार्य निर्णयं दर्शयत ।

४. भेदाभेदवादिमतं निराकुरुत ।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MFVAG-05

स्नातकोत्तरपरीक्षाः–२०१६

एम्.ए. – विद्वदुत्तमा - प्रथमवर्षः

शास्त्रम्–अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः -१ , पत्रिका -५

विषयः -स्वशास्त्रेतिहासः

दिनाङ्कः - 01-04-2016] [**गरिष्ठाङ्कः** - ८०

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 80

I. द्वयोः उत्तरं लिखत **02x15=30**

१. अद्वैतवेदान्तस्य तत्त्वस्वरूपं निरूपयत ।

२. जीवात्मनः स्वरूपं विशदयत ।

३. ब्रह्मणः लक्षणं श्रुत्युपपत्तिभ्यां प्रतिपादयत ।

४. प्रमाणानि कति ? तानि विवृणुत ।

II. षण्णामेव लघुटिप्पणीः लिखत **06x 05=30**

१. शङ्कराचार्यः
२. प्रस्थानत्रयम्
३. सत्तात्रैविध्यम्
४. ख्यातिपञ्चकम्
५. अन्तरङ्गसाधनानि
६. वेदान्तसारः
७. पञ्चीकरणम्
८. शरीरत्रयम्
९. जगत्सृष्टिः
१०. अध्यासः

III. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः **05x 02=10**

१. षड्विधतात्पर्यलिङ्गानि कानि ?

२. षड्भावविकाराः के ?

३. आत्मनः चत्वारः पादाः के ?

४. शारीरकमीमांसायां कति अध्यायाः सन्ति ? तेषां नामानि कानि ?

५. प्रसिद्धाः दश उपनिषदः काः ?

IV. एकवाक्येन उत्तरं लिखत **10x01=10**

१. शङ्कराचार्यस्य जन्मस्थलं कुत्र वर्तते ?

२. शङ्कराचार्यस्य गुरुः कः ?

–अनुवर्तते

३. शङ्कराचार्यस्य चत्वारः शिष्याः के ?

४. माण्डूक्यकारिकाकर्तुः नाम किम् ?

५. खण्डनखण्डखाद्यग्रन्थस्य कर्ता कः ?

६. भगवद्गीताचार्यः कः ?

७. 'तत्त्वमसि' इति महावाक्यं कस्यां उपनिषदि वर्तते ?

८. द्वे विद्ये वेदितव्ये के ?

९. कस्याः उपनिषदः भाष्यद्वयं विद्यते ?

१०. अद्वैतसिद्धिकारः कः ?

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MSVA-01

स्नातकोत्तरपरीक्षा:–२०१६

एम्.ए. – विद्वदुत्तमा - द्वितीयवर्षः

शास्त्रम्–अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः - १, पत्रिका - १

विषयः -ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्

दिनाङ्कः -28-03-2016] [**गरिष्ठाङ्काः - ८०**

समयः- 02.30 P.M. to 05.30 P.M.] [Max. Marks : 80

I. एकवाक्येन उत्तरं लिखत **10x01=10**

१. 'इदं पदोत्तरं सूत्रम्' इत्यत्र पदशब्दार्थः कः ?

२. 'जीवः किम्परिमाणः ?

३. 'चराचरव्यपाश्रयस्तु स्यात् तद्व्यपदेशः' इत्यत्र तद्व्यपदेशः कः ?

४. मांसादिभौमम्' इत्यत्र आदिशब्देन किं गृह्यते ?

५. 'तदन्तरप्रतिपत्तौ' इत्यत्र तच्छब्देन किं गृह्यते ?

६. अनिष्टाधिकारिणः के ?

७. 'त्र्यात्मकत्वात्तु भूयस्त्वात्' इत्यत्र त्र्यात्मकत्वं कीदृशम् ?

८. अवरोहणकाले निरनुशयाः अवरोहन्ति उत सानुशयाः ?

९. 'रमणीयचरणाः', 'कपूयचरणाः' इत्यत्र चरणशब्दार्थः कः ?

१०. अर्धसम्पत्तिः कुत्र ?

II. सङ्क्षेपेण उत्तरं लिखत **05x02=10**

१. 'अपि च स्मर्यते' का स्मृतिः ? किं स्मर्यते ?

२. 'सम्परिष्वक्तो रंहति प्रश्न-निरूपणाभ्याम्' इत्यत्र कः प्रश्नः किं निरूपणम् ?

३. 'प्रथमेऽश्रवणात्' इत्यत्र कुत्र कस्य (केषां) श्रवणं नास्ति ?

४. 'आध्यानाय प्रयोजनाभावात्' इत्यत्र कः विषयः ? कश्च संशयः ?

५. 'आत्मगृहीतिः' इत्यत्र विषयवाक्यं किम् ? संशयः कः ?

III. विवरणात्मकमुत्तरं लिखत (षण्णामेव) **06x 05=30**

१. देहान्तरप्रतिपत्तौ जीवः कथं रंहति ? प्रतिपादयत ।

२. कर्मफलसम्बन्धिनः देहाध्यक्षस्य जीवस्य उत्पत्तिरस्ति नास्ति वेति विशदयत ।

–अनुवर्तते

३. 'सप्तगतेर्विशेषितत्वाच्च' सारांशं लिखत ।

४. मायामात्रं स्वप्नदर्शनं कथमिति विशदयत ।

५. कर्मफलदाता कः ? ईश्वरः उत अपूर्वम् ? विमृशत ।

६. सर्ववेदान्तप्रत्ययाधिकरणसारं सङ्गृह्णीत ।

७. 'व्याप्तेश्च समञ्जसम्' यथाभाष्यं चतुर्विधसामानाधिकरण्यं विशदयत ।

८. 'आनन्दादयः प्रधानस्य' विशदयत ।

९. पुरुषार्थाधिकरणसारांशं लिखत ।

१०. सन्न्यासो नाम तुरीयाश्रमसद्भावं चिन्तयत ।

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत **02x15=30**

१. इयदधिकरणं साङ्गमारचयत ।

२. 'यावदधिकारमवस्थितिराधिकारिकाणाम्' सूत्रमिदं सावतरणं व्याख्यात ।

३. सत्सम्पन्नः स एव प्रतिबुध्यते उत अन्यः? ससूत्रं सोपपत्तिकं व्याख्यात ।

४. पितृयाणं (चन्द्रमसमार्गप्रकारं) निरूपयत ।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MSVA-02

स्नातकोत्तरपरीक्षाः—२०१६

एम्.ए. — विद्वदुत्तमा - द्वितीयवर्षः

शास्त्रम्—अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः - १, पत्रिका - २

विषयः -ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्

दिनाङ्कः - 29-03-2016] [**गरिष्ठाङ्कः** - ८०

समयः- 02.30 P.M. to 05.30 P.M.] [Max. Marks : 80

I. एकवाक्येन उत्तरं लिखत **10x01=10**

१. श्रवणमननादीनां आवृत्तिः अस्ति ? उत नास्ति ?

२. आदित्यादिषु ब्रह्मदृष्टिः उत ब्रह्मणि आदित्यादिदृष्टिः ?

३. उपासनेषु आसननियमः अस्ति ? उत नास्ति ?

४. वाक् मनसि सम्पद्यते, मनः कुत्र सम्पद्यते ?

५. नित्यप्रलयः कः ?

६. 'अपीतिः' इत्यस्य कोऽर्थः ?

७. तदोकोग्रज्वलनं..............। सूत्रं पूरयत ।

८. रात्रौ म्रियमाणः रश्म्यनुसारी भवति न वा भवति ?

९. अहरादिकालयोगः योगिनां अस्ति ? उत नास्ति ?

१०. उपासकानां मार्गः कः ?

II. सङ्क्षेपेण उत्तरं लिखत **05x02=10**

१. प्रतीकेषु आत्मग्रहः कर्तव्यो न वा ? कुतः ?

२. गत्युत्क्रान्त्योरभावः कुत्र श्रूयते स्मृतौ ? किमिति स्मर्यते ?

३. 'अविभागो वचनात्' अविभागः कः ? वचनं किम् ?

४. आतिवाहिकाः के ? लिङ्गं किम् ?

५. सत्रं किम् ? अहीनश्च कः ?

III. विवरणात्मकमुत्तरं लिखत (षण्णामेव) **06x 05=30**

१. ब्रह्मदृष्टिरुत्कर्षात् ।

२. आदित्यादिमतश्चाङ्ग उपपत्तेः ।

–अनुवर्तते

३. अनारब्धकार्ये एव तु पूर्वे तदवधेः ।

४. वाङ्मनसि दर्शनात् शब्दाच्च ।

५. सोऽध्यक्षे तदुपगमादिभ्यः ।

६. प्रतिषेधादिति चेन्न शारीरात् ।

७. अर्चिरादिना तत्प्रथितेः ।

८. सम्पद्याविर्भावः स्वशब्दात् ।

९. सङ्कल्पादेव तु तच्छ्रुतेः ।

१०. जगद्व्यापारवर्जं प्रकरणात् असन्निहितत्वाच्च ।

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत **02x15=30**

१. ब्रह्माधिगमे दुरितं क्षीयते न वेति विमृशत ।

२. कर्मानुस्मृतिशब्दविध्यधिकरणं विरचयत ।

३. 'अनावृत्तिः शब्दात्' इत्यस्य कोऽभिप्रायः ?

४. 'आत्मेति तूपगच्छन्ति ग्राहयन्ति च' विशदयत ।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MSVA-03

स्नातकोत्तरपरीक्षाः—२०१६

एम्.ए. – विद्वदुत्तमा - द्वितीयवर्षः

शास्त्रम्—अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः -१ , पत्रिका -३

विषयः - अद्वैतसिद्धिः

दिनाङ्कः - 30-03-2016] [**गरिष्ठाङ्काः** - ८०

समयः- 02.30 P.M. to 05.30 P.M.] [Max. Marks : 80

I. एकवाक्येन उत्तरं लिखत **10x01=10**

१. द्वैतमिथ्यात्वं किमर्थम् उपपादनीयम् ?

२. विप्रतिपत्तिः केन प्रदर्शनीया ?

३. त्रैकालिकनिषेधस्य तात्त्विकत्वेऽपि कथं न अद्वैतहानिः ?

४. का पक्षता संशयाघटिता ?

५. तुच्छानिर्वाच्ययोः साधारणधर्मः कः ?

६. अत्यन्ताभावाधिकरणे प्रागभावो न इति नियमस्य कुत्र व्यभिचारः ?

७. दृश्यत्वहेतूपपत्तौ कः पक्षः न क्षोदक्षमः ?

८. विद्यासागरोक्त मिथ्यात्वानुमानं किम् ?

९. कीदृशं प्रत्यक्षम् इतरबाधकम् ?

१०. अपच्छेदन्यायबोधकं सूत्रं किम् ?

II. सङ्क्षेपेण उत्तरं लिखत **05x02=10**

१. सदसत्तानधिकणत्वपदेन उत्थापिताः त्रयः पक्षाः के ?

२. संयोगतदभावयोः न ऐकाधिरण्यम्, कुतः ?

३. अज्ञातृत्वं जडत्वमिति पक्षे दोषः कः ?

४. चित्सुखचार्योक्तं मिथ्यात्वानुमानं किम् ?

५. 'याथातथ्यतोऽर्थान् व्यदधात्' इत्यस्य अर्थः कः ?

III. विवरणात्मकमुत्तरं लिखत (षण्णामेव) **06x 05=30**

१. प्रथमं मङ्गलश्लोकं विलिख्य व्याख्यात ।

२. तृतीयमिथ्यात्वलक्षणम् उपस्थापयत ।

–अनुवर्तते

३. सन्मात्रनिष्ठात्यन्ताभावप्रतियोगित्वम् इति लक्षणस्य प्रसङ्गं लिखत ।

४. मिथ्यात्वमिथ्यात्वेऽपि प्रपञ्चसत्यत्वं नापद्यते इत्युपपादयत ।

५. परिच्छिन्नत्वहेतुं प्रदर्शयत ।

६. दृश्यत्वादिहेतूनां सोपाधिकत्वं निराकुरुत ।

७. जात्यैव प्रत्यक्षं प्रबलमिति मतं निराकुरुत ।

८. 'विश्वं सत्यम्' इति श्रुतेः अर्थं लिखत ।

९. सद्विविक्तत्वं मिथ्यात्वम् इत्युपपादयत ।

१०. मिथ्यात्वानुमितेः शैत्यानुमितिसाम्यं निराकुरुत ।

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत **02x15=30**

१. द्वितीयमिथ्यात्वलक्षणम् उपपादयत ।

२. दृश्यत्वहेतोः निर्वचनं कुरुत ।

३. उपजीव्यत्वेन प्रत्यक्षप्राबल्यमाशङ्क्य परिहरत ।

४. आगमस्य प्रत्यक्षबाधकत्वम् उपपादयत ।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MSVA-04

स्नातकोत्तरपरीक्षाः—२०१६

एम्.ए. – विद्वदुत्तमा - द्वितीयवर्षः

शास्त्रम्—अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः - १, पत्रिका -४

विषयः - न्यायरक्षामणिः प्रथमः पादः

दिनाङ्कः - 31-03-2016] [**गरिष्ठाङ्काः - ८०**

समयः- 02.30 P.M. to 05.30 P.M.] [Max. Marks : 80

I. एकवाक्येन उत्तरं लिखत **10x01=10**

१. नारायणीसहचरः कः ?

२. आद्याधिकरणस्य प्रथमं वर्णकं किमर्थं प्रवृत्तम् ?

३. स्थूलत्वादयः कस्य धर्माः ?

४. बृहदारण्यकोक्तदेवमनुष्यादिसृष्टेः कर्ता कः ?

५. ब्रह्मणः सर्वज्ञत्वसमर्थनं कुत्र उपयुज्यते ?

६. का श्रुतिः ब्रह्मणः उपनिषदेकगम्यत्वं प्रतिपादयति ?

७. वेदान्ताः अनुमानिकप्रधानानुवादका इति के वदन्ति ?

८. करणाधिपाधिपशब्दस्य अर्थः कः ?

९. 'अस्य लोकस्य का गतिः' इति प्रश्नः सर्वलोकगतिविषय इति के मन्यन्ते ?

१०. अध्यात्मसम्बन्धशब्दस्य कः अर्थः ?

II. सङ्क्षेपेण उत्तरं लिखत **05x02=10**

१. बन्धस्य अध्यासात्मकत्वसाधकानि सूत्राणि कानि ?

२. शास्त्रयोनित्वसूत्रम् अर्थद्वये योजयत ।

३. 'गतिसामान्यात्' इति सूत्रस्य अर्थः कः ?

४. पूर्वपक्षे सर्वपाप्मोदितत्वं सर्वेश्वरे कथं न सङ्गच्छते ?

५. शास्त्रदृष्ट्या कृतः इन्द्रस्य उपदेशः कः ?

III. विवरणात्मकानि उत्तराणि लिखत (षण्णामेव) **06x 05=30**

१. पदार्थवर्णनपूर्वकं जिज्ञासासूत्रस्य अर्थं लिखत ।

२. हिरण्यगर्भस्य सकलजगत्कारणत्वं निराकुरुत ।

–अनुवर्तते

३. समन्वयाधिकरणस्य प्रथमवर्णकस्य अर्थं सङ्गृह्णीत ।

४. 'हेयत्वावचनाच्च' इति सूत्रस्य अर्थं लिखत ।

५. 'नालीकासनम्....देवाय तस्मै नमः' इति श्लोकं विलिख्य स्वारस्यं लिखत ।

६. 'यतो वाचो निवर्तन्ते' इति श्रुतेः जगन्मिथ्यात्वपर्यवसितत्वम् उपपादयत ।

७. 'भेदव्यपदेशाच्च' इति सूत्रस्य अर्थं विवृणुत ।

८. भूतादिपादव्यपदेशः कः ? तस्य उपपत्तिश्च कथम् ?

९. प्रतर्दनाख्यायिकायाः ब्रह्मपरत्वेन अनुगमं स्फुटयत ।

१०. अनन्तत्वलिङ्गेन आकाशपदस्य ब्रह्मपरत्वं साधयत।

IV. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत **02x15=30**

१. विषयप्रयोजनयोः अभावात् शास्त्रं न आरम्भणीयम् इति पक्षं प्रापय्य समाधत्त ।

२. ब्रह्मणः शास्त्रकारणत्वम् उपपादयत ।

३. आनन्दमयः ब्रह्म उत जीव इति विचारयत ।

४. 'अन्तस्तद्धर्मोपदेशात्' इति अधिकरणस्य अर्थं सङ्गृह्णीत ।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MSVAG-05

स्नातकोत्तरपरीक्षाः—२०१६

एम्.ए. – विद्वदुत्तमा - द्वितीयवर्षः

शास्त्रम्—अद्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः -२ , पत्रिका -५

विषयः - सिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः

दिनाङ्कः - 01-04-2016] [**गरिष्ठाङ्कः - ८०**

समयः- 02.30 P.M. to 05.30 P.M.] [Max. Marks : 80

I. द्वयोरेव उत्तरं लिखत **02x15=30**

१. प्रत्यक्षेण अद्वैतश्रुतेः अबाध्यत्वं निरूपयत ।

२. प्रतिबिम्बसत्यत्वं निराकुरुत ।

३. कर्मणां उपयोगः कुत्रेति मतभेदेन विशदयत ।

४. निर्गुणब्रह्मणः उपासनं सप्रमाणं समर्थयत ।

II. षण्णामेव उत्तरं लिखत **06x 05=30**

१. अपच्छेदन्यायः कः ? तस्य उपयोगः कुत्र ? उपपादयत ।

२. स्वाप्नपदार्थस्य अधिष्ठानं किम् ?इति विमृशत ।

३. दृष्टिसृष्टिवादं मतभेदेन निरूपयत ।

४. मिथ्यात्वस्य मिथ्यात्वेऽपि प्रपञ्चमिथ्यात्वं कथं ? प्रतिपादयत ।

५. सन्न्यासस्य विद्योपयोगित्वं प्रसाधयत ।

६. ब्रह्मसाक्षात्काराय करणं किम् ? विलिखत ।

७. अज्ञाननिवर्तकं किमिति विभज्य निर्धारयत ।

८. अविद्यालेशं प्रतिपाद्य, जीवन्मुक्तिं समर्थयत ।

९. अविद्यानिवृत्तिः कीदृशी ? इति विवेचयत ।

१०. मुक्तस्य परमेश्वरभावापत्तिं सप्रमाणं प्रतिपादयत ।

III. एकवाक्येन उत्तरं लिखत **10x01=10**

१. सिद्धान्तलेशसङ्ग्रहस्य ग्रन्थकर्ता कः ?

२. सिद्धान्तलेशसङ्ग्रहे कति परिच्छेदाः सन्ति ?

–अनुवर्तते

३. बन्धमोक्षयोः कारणं किम् ?

४. आत्मनः स्वयञ्ज्योतिष्ट्वं कस्यां अवस्थायां ज्ञायते ?

५. जगति विद्यमानं अंशद्वयं किम् ?

६. आत्मेन्द्रियमनोयुक्तः कः ?

७. आरुरुक्षोर्मुनेर्योगं किं कारणमुच्यते ?

८. ब्रह्मसंस्थः किं एति ?

९. सन्न्यासः कति विधः ?

१०. परमपुरुषार्थः कः ?

IV. अधोनिर्दिष्टानि पदानि परस्परं संयोजयत 05x02=10

अ	आ
१. भामतीकारः	सर्वज्ञात्ममुनिः
२. सुरेश्वराचार्यः	विवरणाचार्यः
३. सङ्क्षेपशारीरकाचार्यः	अमलानन्दः
४. प्रकाशात्मयतिः	वार्तिककारः
५. कल्पतरुकारः	वाचस्पतिमिश्रः

—०—